

NATURA2000 SOORTEN NATIONAAL PARK DE MEINWEG 2015

Albert Kleibeuker & Ernest van Asseldonk / Stichting Koekeloere

In Nationaal Park de Meinweg komen drie Natura2000 soorten voor; de Nachtzwaluw *Caprimulgus europaeus*, de Boomleeuwerik *Lullula arborea* en de Roodborsttapuit *Saxicola rubicola*. De Natura2000 soorten zijn indicatieve soorten voor structuurrijke heide. Het biotoop van de drie soorten kent een grote overlap. Zowel de Nachtzwaluw, de Boomleeuwerik en de Roodborsttapuit worden aangetroffen op heidevelden en open zandige terreinen. De Roodborsttapuit maakt daarnaast ook dankbaar gebruik van het omringende agrarische cultuurlandschap. De Meinweg is aangewezen als Natura2000 gebied voor deze drie soorten. Concreet betekent dit dat er een minimale bronpopulatie aanwezig moet zijn die per soort is vastgesteld. Voor de Meinweg betekent dit dat er tenminste 25 paar Nachtzwaluwen, 30 paar Boomleeuweriken en 20 paar Roodborsttapuiten. In 2015 zijn de Natura2000 soorten op de Meinweg in kaart gebracht. In dit verslag worden de resultaten van deze inventarisatie besproken.

Methode

Voor het in kaart brengen van de Boomleeuwerik en Roodborsttapuit is gebruik gemaakt van de uitgebreide territoriumkartering (SOVON, 2011). Er is gekozen voor drie inventarisatierondes in het voorjaar, in maart, april en mei/juni, met als startdatum 15 maart. De duur van een ronde bedroeg ongeveer 3 uur en vond plaats in de ochtend, omdat de zangactiviteit dan maximaal is. De eerste ronde werd integraal gehouden om de deelnemers extra instructies te kunnen meegeven. De overige twee rondes mocht naar eigen inzicht worden ingepland. Om gebiedsdekkend te kunnen inventariseren is het gebied opgedeeld in 7 deelgebieden, zie tabel 1.

Om de Nachtzwaluw in kaart te brengen werd er gekozen voor 3 integrale tellingen in de zomer. Data: 4 juni / 13 juni en 10 juli 2015. Het gebied werd voor deze soort in de volgende 6 stukken opgedeeld; Rolvennen & omgeving uitkijktoren, Elfenmeer & Bosbeekdal, Herkenboscherheide, Lange Luier, Klifsberg, Gagelveld & Craijenhof.

Deelgebied	Karteerders	bezoeken	Tijd in uur
Melickerven & Rolvennen	Peter Heuts & Anja van Halbeek	3	14
Elfenmeer & Herkenboscherheide	Albert Kleibeuker & Willem Vergoossen	3	9
Wolfsplateau	Patrick Lemmens	5	10
Lange Luier & Honingberg	Joop Wolters & Wil Hodzelmans	3	12
Gagelveld & Craijenhof	Marc & Anita Poeth	3	9
Flinke Ven	Leon Raemaekers & Ernest van Asseldonk	4	11
Melickerheide	Guus Jenniskens	4	8

Tabel 1: Overzicht van deelgebieden, karteerders en tijdsbesteding in 2015

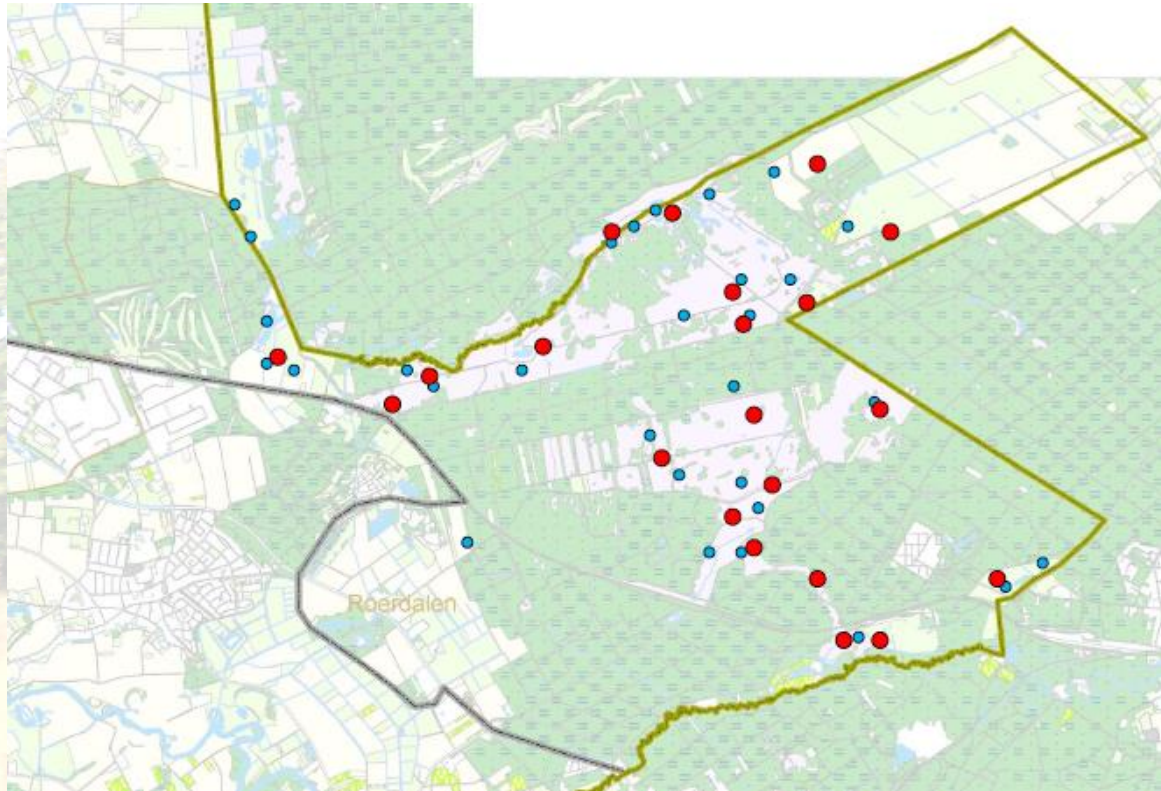
Resultaten

Boomleeuwerik

Tijdens de inventarisatie in 2015 werden 20 territoria vastgesteld, figuur 1. In 2012 waren dat er nog 28 territoria. De Natura2000 eis van 30 territoria wordt niet gehaald. De Boomleeuwerik blijft een zorgenkindje. De soort is gebaat bij een beheer met half open heidelandschappen waarin plekken met lage vegetatie en kale gronden essentieel zijn. De laatste twee eigenschappen vinden we te weinig terug op de Meinweg. Het huidige beheer, gericht op het voorkomen van

de Adder, waarbij de heideterreinen open worden gehouden/gemaakt en het areaal open terrein wordt vergroot, heeft nog geen positief effect gehad op de aantalsontwikkeling van de Boomleeuwerik.

Figuur 1: Verspreiding van de Boomleeuwerik als broedvogel op de Meinweg 2015 (rood) en 2012 (blauw)

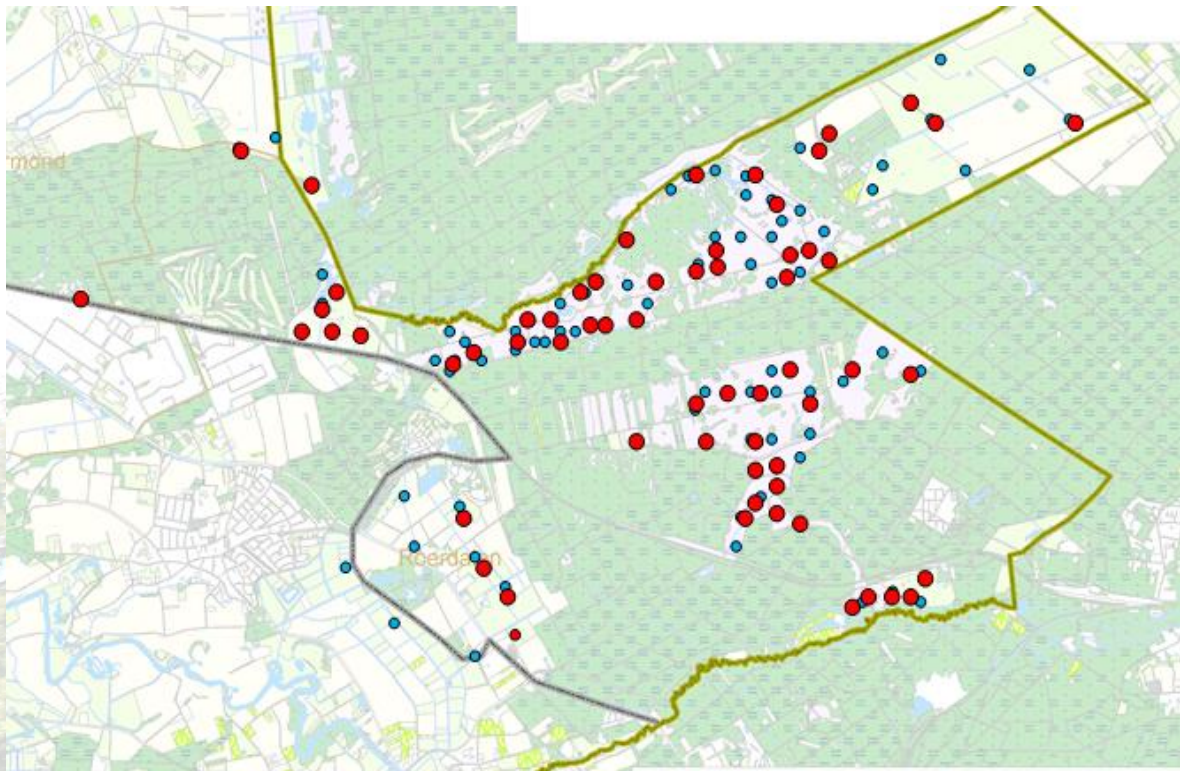
Roodborsttapuit

Tijdens de inventarisatie in 2015 werden er 60 territoria vastgesteld, figuur 2. In 2012 werden er nog 73 territoria vastgesteld, een afname waarvan veronderstelt kan worden dat hij veroorzaakt wordt door een waarnemerseffect (nieuwe karteerders), maar ook in gebieden met ervaren Meinwegkarteerders werden minder territoria vastgesteld. Is de soort op een terugweg? Desondanks wordt de Natura2000 eis van 20 territoria met gemak gehaald.

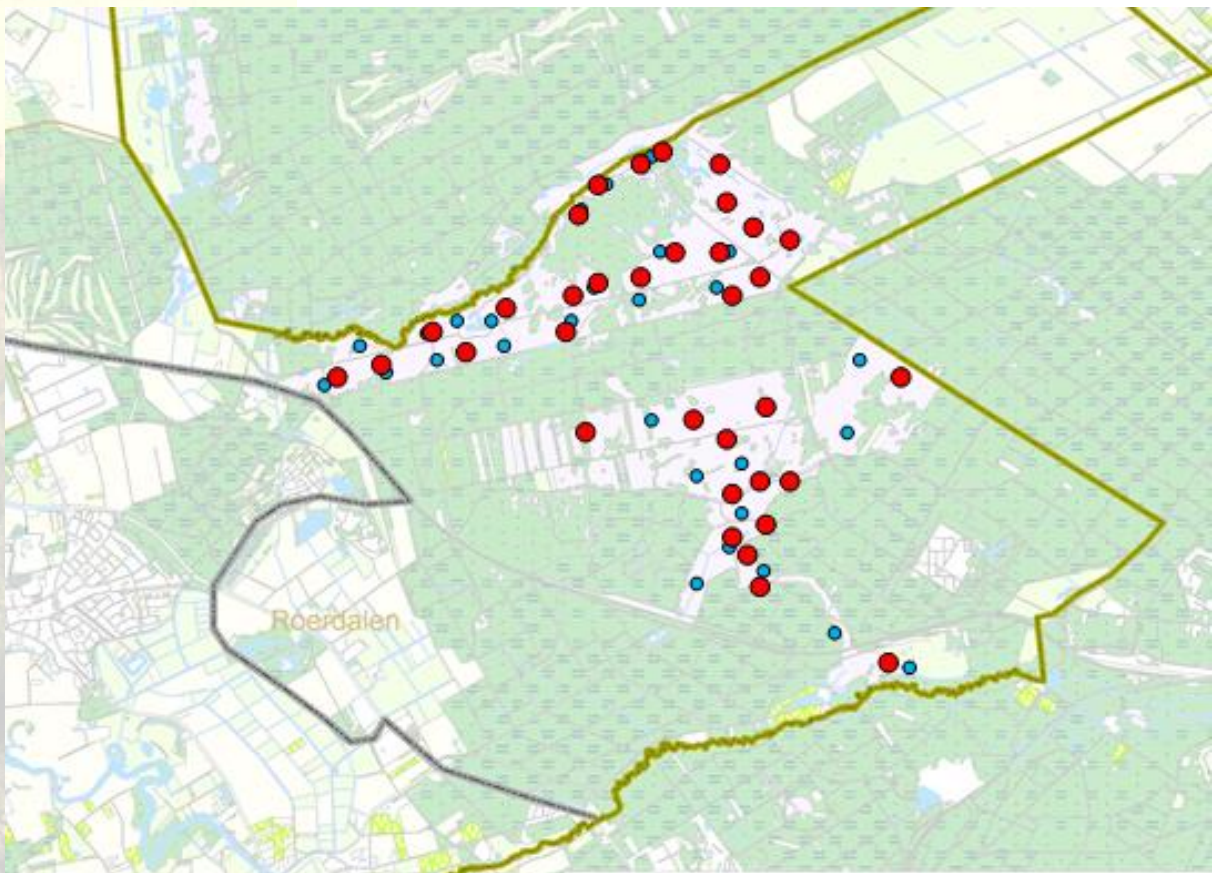

Nachtzwaluw

Tijdens de inventarisatie in 2015 werden er 34 territoria vastgesteld. In 2012 waren het er 28. In 2014 werd een record aantal van 43 territoria vastgesteld. De soort profiteert in tegenstelling tot de Boomleeuwerik, wel van de beheersmaatregelen rond de Adder op de Meinweg. Nieuwe open plekken worden snel bezet. De soort voldoet ruimschoots aan de Natura2000 eis van 25 territoria. Achteroverleunen is er bij deze soort niet bij. Dynamiek in de vorm van houtkap, het open houden van heideterreinen en het behouden van een open vegetatiestructuur met zandige plekken blijft nodig om de aantallen zeker te stellen voor de toekomst.

Figuur 2: Verspreiding van de Roodborsttapuit als broedvogel op de Meinweg 2015 (rood) en 2012 (blauw)

Figuur3: Verspreiding van de Nachtzwaluw als broedvogel op de Meinweg 2015 (rood) en 2012 (blauw)

Dankwoord:

Luuk Belgers, Fred Engelen, Anja v. Halbeek, Peter Heuts, Wil Hodzelmans, Guus Jenniskens, Leo Koster, Patrick Lemmens, Marc & Anita Poeth, Leon Raemaekers, Jan Vandewall, Willem Vergoossen en Joop Wolters bedankt voor de inzet bij deze inventarisatie. SBB en de Gemeente Roerdalen bedankt voor het verstrekken van de benodigde vergunningen.

Fotomateriaal: E. van Asseldonk

Stichting Koekeloere, verslag 2016/1
Hofstraat 7
6019 CB Wessem
info@stichtingkoekeloere.nl
www.stichtingkoekeloere.nl